

אסמכתא אי"כ גס נשים חייבות כמו חפלה ט"ה, ויל"ע דבפמ"ג ה"ז כ' להדיא שמעתינן כיצ ומסופק ל"ח נראה דהיקש גמור הוא ע"ה, וגם דמכאן נמי מוכח דאין נשים חייבות במ"ע זו אלא שפ"י בענה מחברך משל איש, ויש עוד להכריע בזה.

פז כנשים וספק, עפ"מ בא"ח (אות ל"ח ובמ"ז אות כ"ב) דאם אין שם נשים וטף ג"כ כ"כ דאמן לאי עיובא, ועי' בחרע"ק דבא"פ זה עולים קלחם כדי לעטות אמן, ויל"ע להלכה במשנה, ועי' משנ"ב, ומפספסות גשון הירושלמי והפוסקים מהמע כהפמ"ג, והנה מפירכת הירושלמי ומי עונה אחריהם אמן, יש ללמוד דכל מי שמצריך לחזו ברכה מוטל למישר אחר ח' שישמע ברכתו ושיענה אמן, אף ד"ל דכ"כ שאני דכיון שהישראלים המהצרכים יש להם שייכות להצרכה שג הכהנים הוו כנשים שאכלו שמטל למישר אחר שניש נוימון (ס' קל"ג ס"ח) אצל אחר שאכל אינו מוטל להכריע אחר פ"ד שנים ע"ה, לפי"ז הי"ב בכל ברכה כל זמן שאין לחבירו שייכות בלאותו ברכה אין מוטל למישר שאלה יענה אמן, ז"ל ד"ל דבכל ברכה שאלה שוש יש להמברך שייכות להעונה אמן כמבואר (בס"י ו" ס"ד ובמג"א שם סק"ט) וזימון שאני דיש פירחא למישר אחר שנים ומי יומר דמזדקקי נ ורק אחד דא"ב פירחא מוטל למישר, וכ"ה למישר שאלה יכמע לעטות אמן ג"כ דבר קל הוא.

פז היתרים מעשר כ"י, ועי' נדחם מפני מי, (לכא"ו נראה דהזקנים והס"ח שצרכים וסעונים ונכי רוח קודמים, ויחלפו בחזר חלילה במקום שכלל יוכ י"ב כי כדי שכלא"ל יעלה לניב בלאותו צרכי שכולל כהנים, או שיעלו בגירל דלא ילתי לאנא"י ש"כ"א יראה לכיון מהמברכים ואם יש כהנים אחרים נראה דהם נדחים כמו בשאר חייבים.

פח היתרים מעשר כ"י מדנקט יתרים בלשון רבים, וכן אח"כ יענו ויצרכו, והעשרה ענין אחרים, ככל בלשון רבים (וכ"ה ברמב"ם ובעור) יש לכוין דדוקא כ"ה ע"כ ע"כ ה"ל אז שנים עולים לצרכו והעשרה כ"י חשפה ע"כ כ"ל ענין אמן. משא"כ כאלה יש רק י"א דלא יעלה רק אחד ואין מקיימין מ"ע דל"כ מה"ח (לכמה פוסקים) כולם עולים, והנשים וספק ענין אמן. דאליכ הו"ל להמחבר והרמב"ם ובעור לנקוט יותר רבואה דאפי' אם יש אחד יותר מעשרה הוא אינו עולה לצדו, וכו' ידעין דכ"ה אם יש שנים יתרים דעולין, איז כמס"כ. ובבא"ל כחז דמלבין יותר מעשרה משמע אפי' יש רק חד יותר עולה, ומקשה אמאי כלא באופן זה יותר טוב

הנהגות מבהמ"ה

שכילם עליו מוטל זו, אצל כמבואר שם דזהו דבר המסיר בלב, ולא כ"י יודעים אם לר"ך דוקא לעצור בזה הדבר, או שחושב בזה דרך ברוך להצות בזה, וכן כיון דהנהגה לנו הכתוב שם מ"ע נקוט מפני זקן וחכם, האנך ריבוי ש"ף ש"ש מ"ש בזה אין להחיה להצות כ"י כבודו ולהפסיק על ע"כ קודם להפריהם שלא לצורך, וזהו אף שהיה נודע אין טוב הו"א לפירו מ"ע יראה ד' בכלל אצל כפרס הזה דקיימא ש"ש לפטות בזה, דוקא ע"ז רחל חזיל לדרים סמיכות שה"פ במ"ע המסור לצדו של ח"ה, ה"ח מוזכר ביראה ד' יתירה מאלה הפסוקים, שם בדבר היתן לי זכות יתר משאר בניא הפסוקים, ישתמש בזה על דרך יראה ד' הפסוקים, ולא להגלותו ולבטלו בלבד, ומעלה נאמל דאין נפ"ח אם אינו דורשין כד"ה ד' לרצות ה"ה לו כשמעון הממכרי דפירש מכל הריבוי דהת, לכ"י הכא בקיימא יכולים לדרש הסמוכין דאין ויראה, ובניו בזה"ה נפסק בש"ע ככל ההנאים, ואפי' בלויין כן יהיה, אך בתנאים מוגבלים נאמן אשמי אף היות, ולא קיימא, ולכן הפ"י ע"ה מיישרל גם קיימא, וכן לויין וחכ"ה, וב"ה המסובב שם (וי"ד סי' רמ"ד) וגם ה"ה דהזקן לא יפריה וזוה שם הה"ה מוזכר שלא להפריה הצטר. לא מנרע ממנו היראה להפריה דמנרע חוששין אפי' במילי דשמיא לענין הפלה וכו', והאזהרה הוא רק על הה"ה בלא להפריה, אלא הצטר בזה"ה מוזכרים לצדו הפ"י במפריה, והך בלא ח"ה להחיה יראה ד' ה"ה כקל שצטר (וי"ד סי' רמ"ג ס"ג).

חכמה, לפי"ז נחיישכ לי הא דפרש"י (פסחים כ"ב) עד שגא רע"ק ודרש את ד' אלוקי הירא לרבות ח"ה שיהא מורא רבך במורא שמים, ואמאי לא פרש"י לרבות שגם כח"ה יירא מפני ד' (ג) שלא יעריח כהכס את הצבור בלא לורך, ולכ"ז א"ש דע"ז שלא יעריח את הצבור כבר נדרש סמוכין מזקן ויראה דזקן זה שקט חכמה, אינם ע"י"ז יקשה דא"כ ע"כ רע"ק אינו אצור בלויין כן יהיה דמפני ש"כ חקוק אפי' כל ש"כ במשמע, ואמאי אמר ר' יוחנן דלכ"ה בלויין כן יהיה, הלא י"ה להח"ק חנא דמסייע לו, וגם שגטון העמקוני הא דפירש מלרציה כל אחים שגטון מעט דמ"ד אלוקי הירא לא אחי לרבי כל אחים נ"כ לא לרביי אחי מוכה דלא ס"ל בלויין כן יהיה דאליכ הו"ל לרבות מאת זה שהם לא יעריח ולא לפרש מכל רבויין, איז דס"ל דזה כבר ילפינן מזקן ויראה וממילא איז לרבות שיהא מורא רבך במורא שמים מראסור לרבו להעריח את הצבור שלא לורך דו"ה כמירא שמים ודוק, ובחי' לפסחים הארכתי בזה.

סעיה כה בהכ"ג שבולה כהנים אם אין שם אלא

י בולם עולים לדוכן, למי מברכין לאחיהם שבשדות, וז"ל עונה אחריהם אמן, הנשים והטף, ואם יש שם יותר מעשרה היתרים טעשה יעלו ויברכו והעשרה עונים אחריהם אמן:

פה) לאחיהם שבשדות, ע"ה הא דל"ה המברכין לנשים

ומ"ה, דכתיב כה הצרכו את בניי ולא בטות ישראל ובמ"ז כי דנשים וטף לא חשיבי בברכה לחודייהו, ומ"מ פרי בפנס מחברך משל איש, ויל' דמדבריו כולם נשמע דאף לרעה מהרדים דסודר דגם על כישראל מ"ע לכוין מחברך מהכנשים, כ"ד אנשים אצל נשים אינם מלוות על מ"ע זו, ויל' הטעם דלא מייצגי לה"ז (ס"ק כ"ז ולי"ה) דהסיקש ברכה לשירות הוא ה"קש גמור דהוא מה"ח מייג מדות שכהו נדרשת בזה ע"ה, ודאי דאין נשים חייבים בזה דכ"י מ"ע שח"ג דהא אין נש"כ בלינה, אלא אפי' לסוכרים דאינו ה"קש גמור אלא אסמכתא, מ"מ י"ל דפערות דכ"י בס"י קיימא מבואר דאפי' במנחה של הענית גזרו שלא לישא כפ"ס מכוס אטו מנחה של שאר ימים, וכי בפמ"ג (במ"ז ס"ק י"ח) מזה להוכיח דשחוי שאכור צ"כ ע"כ הוא מה"ח דאי מדרבנן כ"י מירא למירא, אי"כ ע"כ מעשה"ג הוא, וראיתי במנ"ח (מ"ט טע"ה) שבעיר בזה כיון דאין נ"כ בלינה מה"ח כ"י מ"ע שח"ג, אלא שאח"כ כ' דבשענית מבואר דהסיקש כ"י רק

ג) אף ש"ן הכתוב מירי שם מהמנחה של קיימא זקן כוונה ה"ה"כ בליכ"ה, רק לדוגמה דהיינו שגם להח"ה יהי יראה שמים כגון זה אצל בלחה הכתוב הזה הוא מלאה כוונה כמו שחשבו הרמב"ם מההרי"ק מנחה דמנחה יראה ד' ה"ה מ"ע, מהפסוק את ד' אלוקי הירא וז"ה צדוק, והך דכ"י מוזכר בכתובי מוצא למען הירא, וזהו יבראל מה ד' אלוקי הירא מעמד כ"ה ליראה ינו, בחרו בזה הפסוק שהוא בזה בדרך נ"ה הנהגה, וה"כ פ"ש"י בהכרה בהכרח הזה בזה הנהגה מ"ע עשה ליראה את השם לכל ישראל ליש לומר שזה לרבות ה"ה ד' שם הה"ה יקיים מ"ע זו, דמאי שגא מנחה זו מכל המנחה ש"ן עליהם ריבוי שגם הה"ה יקיימו המנחה ד"ה הנהגה לא נהגה לה"ה, ובפרס דכ"ה יודעים על מנחה זו גופא כמה הנהגה שיראה ד' יתירה לכל ישראל, דכלל הכתובים המוזכר יראה ד' לא מוזכר ה"ה, וכן הכ"ה בזה ד' הלקיח הירא שגא ל"ו המ"ע האמר ה"ה, וכו' לרבות ג"כ הה"ה דמוראו כמורא שמים, דכיון דהכתוב בזה להורות לנו המ"ע שגא מנחה ד' אחר ה"ה כולל לכל ישראל, מ"ה ה"ה לרבות את דרשו שגם מפני ד"ה יש לירא, ובכלל ל"ה לומר דאחר לרבות שה"ה יירא מבני ד' דהא הא"ז ב"ה כ"ה בירא מבני ד' ובירבוי דה"ה כ"ה כמ"ד ל"ה דמורה ש"ה לירא ט"ה מבני ד' כ"ה מבני ד', הלא הריבוי לא נכתב כמ"ד להירא, שגדור דמ"ע על הצרכים לירא שגם ע"ה איז כ"ה לירא וזהו דה"ה דרש"ן על זקן ויראה דהזקן לא יפריה זה אינו בכלל ע"ה שגם ה"ה לו יראה השם, דאיזו הו"א בלא יהי